

Louhi on Lönnrotin useiden eri runojen pohjalta luoma sankarien päävastustaja, joka kansanrunoissa on esiintynyt nimillä »Portto Pohjolan emäntä» ja »Pohjan akka harvahammas». Louhinimen Lönnrot poimi hahmolle muualta. Louhi tilaa Väinämöiseltä sammon morsianta vastaan, mutta lopulta sammon omistajuudesta käydään eepinen taistelu. Kuva: JULIA SAVTCHENKO

EMMI ITÄRANTA

Taivasta silpovat siivet

Tunnet minusta tehdyt kuvat. Olet nähnyt ne.

Vanha eukko seisoo köyryselkäisenä, koukkunokkaisena, iho uurteisena ja ikenet paljaina. Hänellä on vastassaan sankareita, jotka ovat tulleet hakemaan sitä, minkä uskovat heille kuuluvan: aarretta, morsianta, kostoja. Siinä kuvassa, jota ehkä ensimmäiseksi ajattelet, olen loitsinut luiseviin käsivarsiini sulkapeitteen, ja tummat siipeni silpovat tähtitaivaan kahtia. Muhkuraisiin varpasiini olen kasvattanut pitkät, terävät, valtaa ja vaurautta hamuavat kynnet. Paksu nahkani laskostuu kurtauille, ainoa näkyvässä oleva silmä pullistuu päästäni kuin käärmeenmuna, ja paljas rinta riippuu surkastuneena. Minut tunnistaa naiseksi, ja on selvää, että taiteilija on tarkoittanut minut oman sukupuoleni irvikuvaksi. Kaikeksi, mitä naisen ei ole lupa olla: rumaksi, vanhaksi, ahneeksi, raivokkaaksi.

Hirviöksi.

Käsi piirtää sen, minkä sanat ovat ensin piirtäneet mieleen. Siksi tartun nyt sanoihin: niillä on voima parantaa ja repiä rikki, rakentaa ja purkaa ja tehdä toiseksi.